

Świętujemy 25-lecie wolnych wyborów

Województwo lubelskie reprezentowało w Sejmie kontraktowym czterech posłów z ramienia Komitetu Obywatelskiego

Aleksandra Dunajska

a.dunajska@kurierlubelski.pl

Dziś mija dokładnie 25 lat od czasu pierwszych w powojennej Polsce częściowo wolnych wyborów do Sejmu i całkowicie wolnych do przywróconego Senatu. Wynik był sukcesem „Solidarności”. W ówczesnym województwie lubelskim posłami z ramienia KO zostali: Tadeusz Mańka, Zygmunt Łupina, Janusz Rożek i Ignacy Czeżyk. – To były jedne z najważniejszych dni w moim życiu. Widziałem, że kończy się system, do którego byłem w opozycji – wspomina Zygmunt Łupina.

Mandat w województwie lubelskim zdobyła też Teresa Liszcz, dziś sędzia Trybunału Konstytucyjnego, która startowała z listy ZSL, ale popierała ją „Solidarności”. W drugiej turze

► Tadeusz Mańka na wiecu przedwyborczym w 1989 r.

głosowania, dzięki poparci „S”, do Sejmu wszedł również Kazimierz Czerwiński z SD. Posłami PZPR w województwie zostali

Izabella Sierakowska, parlamentarzystka także kolejnych kadencji, Antoni Pieniżek, wieloletni dziekan Wydziału Prawa i Administracji UMCS oraz Czesław Kosiński, wybrany w Puław. A np. województwo białkopodlaskie reprezentował m.in. Józef Oleksy, premier w latach 1995-1996. Z ramienia ZSL w Lubelskiem do Sejmu dostał się Marian Starownik, obecny wicewojewoda. Senatorami zostali Adam Stanowski i Henryk Stępiak.

Wielu ówczesnych parlamentarzystów szybko wycofało się z polityki. Należeli do nich Zygmunt Łupina czy nieżyjący Tadeusz Mańka. A także Eugeniusz Wilkowski, chełmski senator II kadencji: – Czerwiec 1989 r. to było wyzwanie, które trzeba było podjąć. Ale po tzw. wojnie na górze polityka stała się tak brutalna, że wolałem stanąć z boku – mówi dziś. Franciszek Stefaniuk,

poseł nieprzerwanie od 25 lat (w 1989 r. startował z ZSL w woj. białkopodlaskim) podkreśla, że pracę Sejmu kontraktowego wspomina z szacunkiem: – Po dwóch latach zdobył się na rozwiązanie i umożliwienie rozpisania w pełni wolnych wyborów. To było odpowiedzialne.

Zygmunt Łupina ocenia, że Sejm X kadencji spełnił pozytywną rolę. – Podjęto to, co zaproponowali Balcerowicz i Mazowiecki, rozpoczęto działalność samorządu. Zastrzeżenia mam do wyboru Jaruzelskiego na prezydenta – wylicza. – To, co działo się później, nie w pełni zrealizowało jednak oczekiwania, jakie pokładałem w wolnej Polsce. Ale w środę będę świętował, bo czerwcowe wydarzenia miały ogromne znaczenie dla całej Europy Środkowo-Wschodniej – zapoczątkowały upadek systemu komunistycznego. ●

Co się będzie działo 4 czerwca w Lublinie

● Godz. 9

Msza w archikatedrze

● Godz. 10.15

Zamek Lubelski – wykład prof. Jerzego Kłoczowskiego, w 1989 r. przewodniczącego Komitetu Obywatelskiego „Solidarności” Województwa Lubelskiego, – wręczenie odznaczeń państwowych i samorządowych, – koncert fortepianowy Elżbiety Karaś-Kraszel.

● Godz. 12

Krakowskie Przedmieście 62 – spotkanie członków Komitetu Obywatelskiego „Solidarności”, – wystąpienie Zbigniewa Bujaka – „Przesłanie wolności do narodu ukraińskiego”, – wręczenie koszulek „25/25” Jerzemu Kłoczowskiemu oraz Zbigniewowi Bujakowi, – mieszkańcy proszeni są przez organizatorów o przyniesienie kwiatów

● Godz. 12.30

Plac Litewski. – Teatr NN ustawi instalację Umy Wolności. Lubelski pomysł sprzed 5 lat tym razem będzie przeniesiony do 30 innych miast w Polsce – członkowie Komitetu Obywatelskiego „Solidarności” wspólnie ze wszystkimi mieszkańcami Lublina zrobią sobie pamiątkowe, zbiorowe zdjęcie.

● Godz. 13.30

Dom Słów, ul. Żmigród 1

– otwarcie wystawy „Majdan Wolności”. Wystawa plakatów i designu ukraińskiego związanego z protestami na kijowskim Majdanie w 2014

● Godz. 14-15

Dom Słów, ul. Żmigród 1 „Misterium Pamięci” – spotkanie Zbigniewa Bujaka oraz zaproszonych gości z młodzieżą lubelskich szkół średnich

● Godz. 16

Dziedziniec Zamku Lubelskiego Piknik Rodzinny. Wstęp wolny – koncert Lubelskiej Federacji Bardów, koncert wykonawców konkursu „Diamenty Lublina”, Klanza – animacje dla dzieci, warsztaty „sztukmistrzów”, wręczenie baszty Zamku Lubelskiego

● Godz. 16

Złożenie kwiatów i wieńców pod Krzyżem Wdzięczności przy Drodze Męczenników Majdanka w Lublinie.

● Godz. 17

Trybunał Koronny. „Polska droga wolności w kontekście wolności Ukrainy” – wykład otwarty Zbigniewa Bujaka

● Godz. 18

Start Krakowskie Przedmieście 62. „25/25 – Wycieczka biegowa” – bieg na dystansie 25 kilometrów przez ważne miejsca dla historii Lublina

● Wystawa

Od dziś do 20 czerwca w lubelskim ratuszu można oglądać wystawę APL „Droga do wolności. Wybory 4 czerwca 1989”. MS